

TREND (TAČR)

Prodloužení programu je odůvodněné absencí alternativních všeobecně zaměřených programů přímé podpory VaV v podnicích s výjimkou OP TAK, který ovšem dle předkládací zprávy již od roku 2026 nebude vypisovat nové výzvy. Toto odůvodnění dává smysl a k samotnému rozšíření/prodloužení programu KHV nemá žádné zásadní připomínky. Je nicméně třeba upozornit, že program předpokládá výrazné navýšení prostředků i na roky, pro které byl program již schválen, a toto navýšení není nijak odůvodněno.

Průběžná zpráva uspokojujícím způsobem monitoruje dosavadní průběh programu a obsahuje i diskusi výzev spojených se spoluprací mezi TAČR a MPO na programu TREND. Co se týče dosud dosažených výsledků, zpráva je pouze kvantitativní a nekomentuje kvalitu, případně efektivitu dosažených výsledků. Průběžná zpráva by měla obsahovat alespoň příklady nejlepších dosažených výsledků v programu.

Proof of Concept (GAČR)

Návrh programu PoC vychází z osvědčeného modelu ERC Proof of Concept a vhodně vyplňuje mezeru mezi programy zaměřenými výhradně na základní nebo aplikovaný výzkum. Návrh je podpořen dvěma ex ante analýzami, které jsou kvalitně zpracovány a neshledávají žádné významnější problémy. Z pohledu požadavků na programy účelové podpory lze vytknout zejména:

- Absenci lépe definovaných indikátorů pro hodnocení programu (kapitola 20) a jejich cílových/očekávaných hodnot. Navrhované indikátory jsou spíše obecného charakteru a kvantifikace (tedy dosažení očekávaných hodnot) je problematicky uchopitelné. KHV doporučuje do návrhu přidat vhodné konkrétní a měřitelné či ověřitelné indikátory (kvantitativní či kvalitativní), které budou složité k monitorování skupiny grantových projektů a určení, zda skupina grantových projektů plní své cíle.
- Návrh v zaslané podobě nespecifikuje metody a datovou základnu, které budou sloužit k hodnocení skupiny grantových projektů. KHV doporučuje, aby návrh podrobněji popsal, jakými přístupy bude skupina grantových projektů evaluována (např. deskriptivní analýza, dotazníkové šetření, kontrafaktuální analýza...) a jak bude zajištěn sběr dat potřebných pro její hodnocení.
- Absenci popisu a harmonogramu průběžného a závěrečného hodnocení programu a hodnocení dopadů programu. Průběžné a závěrečné hodnocení je popsáno pouze u projektů (kapitoly 17-19), informace o průběžném hodnocení celého programu chybí.

Akademie budoucnosti (AV ČR)

Co se týče obsahu, mnoho aspektů (například počty projektů podpořených v jednotlivých podprogramech či způsob hodnocení projektových návrhů) je v programu popsáno pouze stručně a je prakticky nemožné se k těmto aspektům na základě informací v návrhu programu vyjádřit. Základní struktura a cíle programu a podprogramů jsou ale koncepčně v pořádku a jasně ukazují na přínosy programu.

Specifické připomínky:

- Podprogram D: U grantů pro návrat ze zahraničí by bylo vhodné přesněji specifikovat pojem "vědecké pracovnice a pracovníci z České republiky". Myslí se tím jen občané ČR nebo například také vědkyně a vědci, kteří v ČR dříve působili nebo například v ČR získali titul PhD?
- Podprogram E: Granty pro návrat z rodičovské dovolené by bylo vhodné rozšířit také na péči o osobu blízkou, jako tomu bylo u obdobného programu GAČR.
- Podprogram G: Zde není jasné, zda si pod pojmem "vědecký inkubátor" představit (a) podpůrnou infrastrukturu pro komercializaci IP (ve stylu transfer office) nebo (b) jeden konkrétní projekt, kde se výzkumníci pokusí komercializovat výsledek. Je třeba vyjasnit.

Rozšíření Programu na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu (MZd)

Návrh předpokládá rozšíření již schváleného programu o Podprogram 4, který je specificky zaměřen na rozvoj a udržitelnost tzv. „národních autorit zdravotnického výzkumu“ vytvořených v rámci programu EXCELES. Cíle i indikátory nového podprogramu jsou rozumně definovány, bylo by ale vhodné uvažovat o nějaké prioritizaci definovaných cílů, případně stanovení podílu podpory na jednotlivé cíle Podprogramu. Z pohledu zdravotnického výzkumu a jeho dopadů je zcela klíčový Cíl 8, zatímco např. Cíl 6, jehož indikátory jsou zvýšení počtu tiskových zpráv nebo zvýšení činnosti na sociálních sítích je spíše marginální a mělo by se to odrazit i ve finanční podpoře jednotlivých cílů.

Závěrečné hodnocení Programu na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2015 – 2023 (MZd)

Závěrečná zpráva programu je kvalitně zpracovaná a poskytuje dostatečné množství informací ohledně oborové, výsledkové i institucionální skladbě podpořených projektů. I přesto, že šlo o program na podporu aplikovaného výzkumu, zásadní většinu výsledků programu tvořily vědecké publikace, převážně v impaktovaných časopisech. V tomto kontextu je pro porozumění úspěšnosti programu zcela zásadní podrobně prozkoumat nejen kvantitu, ale i kvalitu výsledků, a to alespoň přes kvalitu časopisů, kde byly výsledky publikovány. Závěrečné hodnocení ale kvalitu výsledků věnuje méně než jednu stranu textu (viz sekce 4.7.2), která se navíc jen odkazuje na Interim hodnocení (provedené na pouze 54% všech výsledků) a jako jediný indikátor kvality uvádí, že publikace v impaktovaných časopisech byly v průměru o něco více citované, než je světový průměr. Pokud jsou hlavními výsledky programu publikace, je vhodné se v analýze ptát, jaký podíl publikačních výsledků s prvními a/nebo korespondenčními autory z podpořených institucí vyšel v časopisech v Q1, D1 nebo jaký podíl z takovýchto výsledků tvořily Highly Cited Papers. Vzhledem k tomu, že byl program primárně zaměřen na aplikovaný výzkum, závěrečná zpráva by taktéž měla ukázat několik nejlepších aplikovaných výsledků a demonstrovat, jak byl výsledek ve zdravotnictví aplikován.

Schváleno na 171. jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací a ukončených programů dne 10. února 2025